

Kurzusleírás (tematika)

Kurzus neve: FALUKÉP 2024 – EGY BALATON-FELVIDÉKI FALU MEGISMERÉSE KUTATÓI TEREPMUNKÁVAL				
A kurzus oktatója: Antalóczy Tímea, PhD E-mail cím: antaloczy@mome.hu				
Kód: B-SZ-301-ELM-232402-02 M-SZ-301-ELM-232402-02	Tantervi hely: szabadon választható	Javasolt félév:	Kredit: 5	Tanóraszám: 4 Egyéni hallgatói munkaóra: 6
Kapcsolt kódok:	Típus: szeminárium	Szab.vál-ként felvehető-e?	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek:	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok): -				
<p>A kurzus célja és alapelvei:</p> <p>„Mindenki lehetőleg azt az anyagot gyűjtse, amelyhez a legjobban ért. Muzsikuskok dalokat, iparművészek háziipari tárgyakat, közgazdászok gazdasági statisztikát stb.” (Ki a faluba! Fábíán D.- József A. 1930). Öt évvel ezelőtt egy kurzus keretében (https://fb.watch/q0ZymRCVw-/) tanulmányoztuk egy Balaton-felvidéki kis falu, Szentantalfa valóságát, megismertük a település és az ott élők múltját, jelenét, és akkori jövőképét. Azóta sok minden történt Szentantalfán is: a járvány és az abból következő bezártság és gazdasági válság mellett, a falu Veszprémhez kapcsolódóan részévé vált a 2023-2024-es Európa Kulturális Fővárosa programnak is. Most az öt éve elkezdett munkát folytatjuk egy longitudinális kutatás részeként, amelynek során előadások, beszélgetések, illetve a helyi közösségi eseményeken való részvétel segítik majd a helyi tájékozódást, a könnyebb beilleszkedést a részt vevő hallgatók számára. A falukutatás módszereit (résztevő megfigyelés, fókuszcsoport, interjúk, mentális térképezés, kapcsolatháló elemzés stb.) elsajátítva és alkalmazva többek között azt vizsgáljuk, hogy</p> <ul style="list-style-type: none"> - mennyire élhető ma a falu; - mennyiben és hogyan hatott a falura az elmúlt öt év; - hogyan élnek egymás mellett különböző kultúrák, vallások (különösen a falu lakosságának felét adó nazarénusok); - a helyi kultúra, a hagyományok, szokások, értékek mennyiben jelentenek gazdasági potenciált (is); - hogyan kapcsolódott be egy 500 lelkes település az Európa Kulturális Fővárosa programba; - hogyan lehetne mindezt modellezni, máshol is felhasználhatóvá tenni? <p>A településen – az előzetesen egyeztetett időpontban - végzett terepmunka alatt a hallgatók irányított kiscsoportos kutatás keretében szereznek gyakorlati tapasztalatot. Cél, hogy megismerjék a terepmunka módszerek elméletét, és tudják mindezt a gyakorlatban is alkalmazni. Legyenek képesek a terepmunka eredményeinek dokumentálására, szintetizálására, elemzésére, átadására, interpretációjára, annak tervezésben való hasznosítására.</p> <p>TUDÁS: A hallgató érti a szűkebb szakterületén kívüli vagy szélesebb összefüggéseket, felvetéseket, megközelítéseket. Ismeretekkel rendelkezik a tudományos kutatás módszereiről, folyamatairól.</p> <p>KÉPESSÉG: Képes a szakirodalom alkalmazására, és ezekből önálló következtetések levonására, tudományos állítások megfogalmazására. A társadalmi jelenségekre, egyéni sorsokra képes érzékenyen és elemző módon reflektálni. Képes információkat gyűjteni a helyi lakosoktól, értő módon reagál a környezeti hatásokra, illetve rugalmasan alkalmazkodik azokhoz. Képes kivitelezni saját kutatását.</p> <p>ATTITÚD: Nyitott saját szakterülete határainak átlépésére. Törekszik más területeken történő tájékozódásra, ismeretszerzésre. Számot vet kutatói tevékenységének társadalmi vonatkozásaival, esetleges következményeivel.</p> <p>AUTONÓMIA ÉS FELELŐSÉGVÁLLALÁS: Önállóan tájékozódik szakterületén túli ismeretekről. Szakmai támogatás mellett, hatékonyan együtt tud működni másokkal. Innovatív kutatásban gondolkodik.</p>				
<p>A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A falukutatás hagyományai. Közösségkutatás. Módszertan elméletben és gyakorlatban (résztevő megfigyelés, fókuszcsoport, interjú, mintavétel terepmunka közben, rugalmas kérdőívvezés, mentális térképezés, kapcsolatháló elemzés, dokumentáció). - Helyi közösségek és kulturális hatások (Nazarénusok, bebírók, digitalizáció). - Tradicionális és modern tárgyak szakmák, szokások. - Helyi intézmények (könyvtár, faluház, piac stb.) szerepe a közösség életében. 				

- A fotó, mint dokumentum.

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A falukutatás részeként folyó terepmunka csoportos feladat, amelyen belül minden hallgató önálló kutatási feladatot kap/választ, amelynek kutatási tervét maga dolgozza ki és a csoport tagjaival közösen hajtja végre. A téma elemzési szempontjait, vizsgálati aspektusait, lehetséges megközelítési módjait a kurzus keretében tárgyaljuk.

A félév során végzett munkáról terepmunka napló, jegyzet és beszámoló készül. A munkacsoportok a félév végén prezentálják eredményeiket. A prezentáción elhangzott javaslatok alapján elkészített, végleges terepmunka beszámoló leadási határideje a terepmunkát követő 1 hét.

A vizsgakonzultáción közösen értékeljük a munkacsoportok által végzett munkát és az elkészített írásbeli anyagokat.

A kurzus teljesítésének feltételei az alábbiak:

- a választott téma egyéni/csoportos prezentálása,
- az ehhez kapcsolódó egyéni elemző munka határidőre történő leadása,
- az előre egyeztetett időpontban lévő konzultációkon és a terepmunkán való aktív részvétel,
- az ajánlott irodalmakból kijelölt szemelvények ismerete, értő felhasználása.

Az értékelés szempontjai/ Az érdemjegy kiszámítása:

- aktív jelenlét és részvétel az órákon, a terepen (40%)
- félévközi feladatok teljesítése határidőre, a bemutatás módja (40%)
- saját kutatás megvalósítása, bemutatása (20%)

Ajánlott irodalom:

BÁN András (2008): A vizuális antropológia felé. Typotex, Budapest

BÁN András - BICZÓ Gábor (2000): Kutató tekintet. Képalírás egy talált fotográfiához. Magyar Lettre International, 38. online

BABBIE, E. (1998): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest: Balassi

BICZÓ Henriett (2014): A szentantalfai nazarénusoknál jártunk. Szabad Föld, dec. 23. online

DÚLL Andrea (2017): Épített környezet és pszichológia. A lokalitásélmény környezetpszichológiai vizsgálata, Akadémiai Doktori Értekezés

FÁBIÁN Dániel- JÓZSEF Attila (1930): Ki a faluba! online

GIDDENS, Anthony (2008): Szociológia. Budapest: Osiris

HOPPÁL Mihály: Egy falu kommunikációs rendszere. MRT Tömegk. Kutatóközpont, Budapest, 1970.

LETENYEI László (2004): Településkutatás I-II. Budapest: Ráció

KSH (2015): Magyarország településhálózata II. Városok – Falvak. Bp.: KSH, online

MÉREI Ferenc (2004): Közösségek rejtett hálózata. Osiris Könyvkiadó

MÉSZÁROS István (2005): Kaláka. Árgus, 16. évf., 2005/2.

MÉSZÁROS István (2004): Szentantalfa. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár

MÉSZÁROS István: Szentantalfa, Szabad Part, 24-25. sz. online

TIBORI Tímea – T. KISS Tamás (2000): Közösségi formációk. Bp.: Új Mandátum Könyvkiadó

TÖNNIES Ferdinand (1983): Közösség és társadalom. 9-56. p. Társadalomtud-i Könyvtár, Bp.: Gondolat
SZTOMPKA, Piotr (2009): Vizuális szociológia. A fényképezés, mint kutatási módszer. Bp. – Pécs: Gondolat – PTE.

VERESS D. Csaba (2000): A Nivegy-völgy falvainak története. Balatonfűzfő: Palásthy Bt. Veszprém Megye Statisztikai Évkönyvei

WEBER, Max (1995): A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme. Dunaújváros: Cserépfalvi

Hasznos információk:

www.szentantalfa.hu

<https://chillantalfa.hu/>

<https://www.facebook.com/szentantalfa.onkormanyzati.kozlony>

<https://osszkep.hu/2018/06/nivegy-volgy-ot-elettel-teli-falu-a-balaton-felvideken/>

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Szentantalfa>

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Csics%C3%B3i-medence>

Tanórán kívüli konzultációs időpont: kedd 16.40 – 18.00 előzetes bejelentkezés szükséges. Helyszín: M_-131 előtere. Kapcsolatfelvétel: antaloczy@mome.hu vagy +36 20 973 0002